

Θεματική Ενότητα: Η Υπερηχογραφία σαν Επένδυση

Course: Ιατρείο, Ιατρική Εταιρεία, Νοσοκομείο: Νομικές Προϋποθέσεις Λειτουργίας της Υπερηχογραφίας στο Νέο Νομικό Πλαίσιο

Σιλίνα Παυλάκη - Μόσχου, Ιωάννης Μ. Παυλάκης

Η θέσπιση του **Π.Δ. 84/2001** (ΦΕΚ 70/Α/10-04-2001) σχετικά με τους όρους, τις προϋποθέσεις, την διαδικασία και τις προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικών Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας (Π.Φ.Υ.), αν και καθυστερημένα, αποτελεί μία αξιόλογη και γενναία προσπάθεια σύγκλισης του ασυμβιβάστου μεταξύ του ιατρικού λειτουργήματος και της εξ ορισμού εμπορικής φύσεως των διαφόρων εταιρικών σχηματισμών του Εμπορικού Κώδικα. Το **Π.Δ. 84/2001**, που **αφορά αποκλειστικά την παροχή πρωτοβάθμιων υπηρεσιών υγείας από ιδιωτικούς φορείς** (ιατρεία, πολυϊατρεία, διαγνωστικά εργαστήρια και εργαστήρια φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης), εισήγαγε μία **νέα διαδικασία χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας** για τους ανωτέρω φορείς παροχής Π.Φ.Υ., καθορίζοντας διεξοδικά τις **ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές** που καθένας από τους φορείς αυτούς πρέπει να πληροί για τη νόμιμη λειτουργία του, τις **λεπτομέρειες σύστασης, διοίκησης και λειτουργίας των ιατρικών εταιρειών πάσης νομικής μορφής**, καθώς και άλλα επί μέρους πρακτικά και διοικητικά, αλλά εξίσου σημαντικά ζητήματα, όπως τη **δυνατότητα διαφήμισης και προβολής των Π.Φ.Υ.** και τον **έλεγχο και την εποπτεία** αυτών.

Στα πλαίσια του **Π.Δ. 84/2001**, σε συνδυασμό με τις σχετικές διατάξεις του **Π.Δ. 228/2000** (ΦΕΚ 197/Α/12-09-2000) **περί Άδειας Εκτέλεσης Υπερηχογραφήματων**, εξετάζονται:

- (α) οι προϋποθέσεις και η δυνατότητα εκτέλεσης υπερήχων από τους ιδιωτικούς φορείς παροχής Π.Φ.Υ.,
- (β) η δυνατότητα συστέγασης και παράλληλης λειτουργίας διαγνωστικών κέντρων απεικονίσεων με Π.Φ.Υ. άλλων ειδικοτήτων, καθώς και
- (γ) η υποχρέωση συμμόρφωσης των υφιστάμενων και ήδη λειτουργούντων ιδιωτικών ιατρείων και κέντρων υπερηχογραφίας με τις διατάξεις του Π.Δ. 84/2001.

Α. Νομικές Προϋποθέσεις για την Εκτέλεση Υπερήχων (Π.Δ. 84/2001 & 228/2000)

Στο Π.Δ. 84/2001 η μόνη ευθεία αναφορά στην εκτέλεση υπερήχων, γίνεται στα Παραρτήματα Α & Β αυτού, όπου περιγράφονται, μεταξύ άλλων, οι τεχνικές και λοιπές προδιαγραφές για τη νόμιμη λειτουργία των «Διαγνωστικών Εργαστηρίων Απεικονίσεων», που ορίζονται ως εξής: «Διαγνωστικό εργαστήριο απεικονίσεων είναι χώρος κατάλληλα διαρρυθμισμένος και εξοπλισμένος, σύμφωνα με τα παραρτήματα Α και Β, του παρόντος Π. Δ/τος, όπου γίνονται δεκτοί οι ασθενείς από ιατρό με ειδικότητα ακτινοδιαγνωστικής, προς εξέταση, στα πλαίσια άσκησης της διαγνωστικής εργαστηριακής ιατρικής με τα σύγχρονα μέσα απεικόνισης της βιοιατρικής τεχνολογίας, σύμφωνα με τους κανόνες της ιατρικής επιστήμης.» (Π.Δ. 84/2001, άρθρ. 2, παρ. 2, εδ. γ). Για την δε χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ακτινολογικού εργαστηρίου, σύμφωνα με τα Παραρτήματα Α & Β, είναι απαραίτητο να υπάρχει υπερηχογράφος τοποθετημένος σε αίθουσα ελάχιστης επιφάνειας 8 τ.μ. αποκλειστικά για την εκτέλεση υπερήχων.

Ο νομοθέτης θεώρησε δεδομένη την εκτέλεση υπερήχων από τα διαγνωστικά εργαστήρια απεικονίσεων, χωρίς όμως συγχρόνως να δίνει την δυνατότητα λειτουργίας φορέα παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. με **αποκλειστικό σκοπό** την εκτέλεση υπερήχων. Μάλιστα, η συμπερίληψη του υπερηχογράφου στον ελάχιστο απαραίτητο εξοπλισμό για τη νόμιμη λειτουργία των ακτινολογικών εργαστηρίων προκάλεσε σωρεία αντιδράσεων από μερίδα παλαιών ακτινολόγων, τα εργαστήρια

των οποίων θα πρέπει κατά το άρθρο 21 του Π.Δ. να προσαρμοστούν στις οικείες οριζόμενες τεχνικές προδιαγραφές, με αποτέλεσμα, μία από τις προτάσεις του Π.Ι.Σ. για την τροποποίηση του Π.Δ. 84/2001 που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη να είναι η εξαίρεση, όσων ακτινολόγων το επιθυμούν, από την υποχρέωση ύπαρξης υπερηχογράφου στα ήδη λειτουργούντα ακτινολογικά εργαστήρια.

Επομένως, το Π.Δ. 84/2001, με εξαίρεση βέβαια τις προαναφερθείσες τεχνικές προδιαγραφές για τη νόμιμη λειτουργία διαγνωστικών εργαστηρίων απεικονίσεων, δεν εισήγαγε κάποια νέα διαδικασία αδειοδότησης για την εκτέλεση υπερήχων, που εξακολουθεί να διέπεται από το νομικό πλαίσιο που θεσμοθετήθηκε με το Π.Δ. 228/2000 περί Άδειας Εκτέλεσης Υπερηχογραφήματων, σύμφωνα με το οποίο υπέρηχοι εκτελούνται από:

- (α) ακτινοδιαγνώστες, ακτινοθεραπευτές ογκολόγους για το σύνολο των υπό εξέταση οργάνων και ιστών, και
- (β) γιατρούς των διαφόρων ειδικοτήτων¹ για τα όργανα της ειδικότητάς τους², κατόπιν λήψης σχετικής άδειας για την εκτέλεση υπερήχων.

Για την χορήγηση άδειας εκτέλεσης υπερήχων απαιτείται εξάμηνη, κατά κανόνα, εκπαίδευση στους υπερήχους. Η εκπαίδευση γίνεται σε Νοσοκομειακές Μονάδες, Ακτινολογικά Εργαστήρια Περιφερειακών Γενικών Νοσοκομείων ή Τμήματα αυτών που πληρούν διάφορες προϋποθέσεις και αναγνωρίζονται ως κατάλληλες για την εκπαίδευση γιατρών στους υπερήχους από τον Υπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κατόπιν σχετικής πρότασης της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Μετεκπαίδευσης του ΚΕ.Σ.Υ.³ Εν συνεχεία, για την χορήγηση της σχετικής άδειας, οι ήδη εκπαιδευθέντες ιατροί θα πρέπει να επιτύχουν σε προφορικές εξετάσεις ενώπιον τριμελούς επιτροπής που συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και διενεργούνται δύο φορές τον χρόνο κατά τους μήνες Μάιο και Νοέμβριο.

Επομένως, γιατροί των διαφόρων ειδικοτήτων που έχουν λάβει την απαιτούμενη άδεια για την εκτέλεση υπερήχων, δύνανται να εκτελούν υπερήχους χωρίς να απαιτείται ο φορέας υπηρεσιών Π.Φ.Υ. στον οποίο τους εκτελούν να πληροί τις τεχνικές λειτουργικές προδιαγραφές που προβλέπει το Π.Δ. 84/2001 για τα διαγνωστικά εργαστήρια απεικονίσεων (αίθουσα αποκλειστικής λειτουργίας υπερηχογράφου κ.λ.π.). Η μόνη πρόσθετη προϋπόθεση πέραν της άδειας εκτέλεσης υπερήχων, είναι ο υπερηχογράφος να διαθέτει πιστοποιητικό σήμανσης CE, κάτι το οποίο απαιτείται βέβαια για το σύνολο του χρησιμοποιούμενου ιατρικού εξοπλισμού.

Β. Δυνατότητα Συστέγασης Διαγνωστικού Κέντρου Απεικονίσεων με Γιατρούς Άλλων Ειδικοτήτων

Ένα σημαντικό ζήτημα το οποίο ρυθμίζεται από το Π.Δ. 84/2001 είναι η δυνατότητα συστέγασης διαγνωστικού κέντρου απεικόνισης και ιδιωτικού ιατρείου ή πολυϊατρείου. Από το άρθρο 4 του Π.Δ. 84/2001, αλλά και σύμφωνα με σχετικές γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ (1/2002, 676/2002), είναι επιτρεπτή (υπό προϋποθέσεις ως προς τον εξοπλισμό, τους χώρους κ.λ.π. που θέτει το Π.Δ. 84/2001) η συστέγαση στον ίδιο χώρο τόσο ιατρών ίδιας ή διαφορετικής ειδικότητας (αδιάφορα εάν οι ειδικότητες αυτές είναι κλινικές ή εργαστηριακές) χωρίς εταιρική σχέση, όσο και ιατρείου και ιατρικής εταιρείας, με ξεχωριστή βέβαια άδεια. Κατ' επέκταση, είναι δυνατή και σύννομη η συστέγαση διαγνωστικού κέντρου απεικόνισης λειτουργούντος από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, και ιατρείου γιατρού άλλης ειδικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 84/2001 σχετικά με τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές αυτών.

Γ. Υποχρέωση Προσαρμογής Λειτουργούντων φορέων Π.Φ.Υ. με τις Διατάξεις του Π.Δ. 84/2001

Το άρθρο 21 του Π.Δ. 84/2001 θεμελιώνει υποχρέωση συμμόρφωσης των λειτουργούντων φορέων παροχής υπηρεσιών Π.Φ.Υ. με τις διατάξεις σχετικά με την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας αυτών, τις τεθείσες τεχνικές προδιαγραφές (επιτρέπεται απόκλιση 15%), τη σύνθεση των λειτουργούντων ιατρικών εταιρειών κ.λ.π.. Σχετικά με την εκτέλεση υπερήχων, σημαντικής πρακτικής σημασίας είναι η υποχρέωση συμμόρφωσης των ήδη λειτουργούντων ακτινολογικών εργαστηρίων με τις τεχνικές προδιαγραφές των Παραρτημάτων Α & Β που αναφέρθηκαν παραπάνω. Η προθεσμία προσαρμογής των υφισταμένων και εν λειτουργία φορέων παροχής Π.Φ.Υ. παρατάθηκε τελευταία με το άρθρο 5 του Ν. 3527/2007 μέχρι την 31/03/2007, αλλά σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες η προθεσμία αυτή πρόκειται να παραταθεί και πάλι μέχρι την 31/12/2007.

¹ Γιατροί με τις κάτωθι ειδικότητες δεν εκτελούν υπερήχους: αλλεργιολογία, δερματολογία, ιατροδικαστική, πλαστική χειρουργική.

² Κατ' εξαίρεση οι παιδίατροι δύνανται να εκτελούν υπερήχους για το σύνολο των οργάνων.

³ Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί περί τις είκοσι σχετικές υπουργικές αποφάσεις με τις οποίες έχουν αναγνωρισθεί ως κατάλληλα για την εκπαίδευση ιατρών στους υπερήχους πολυάριθμα Νοσοκομεία και Τμήματα αυτών τόσο στην Αττική όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα.